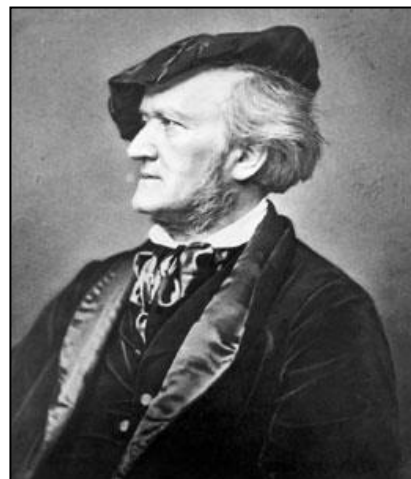

Rihards Vāgners

Vācu komponists un diriģents. Operas reformētājs.
Romantisma pārstāvis

Dzīves dati Dzimis 1813. gada 22. maijā Leipcigā, miris
1883. gada 13. februārī Venēcijā

Mācības Pirmā iepazīšanās ar mūziku ir ģimenē un pie privātskolotājiem. Mācoties Drēzdenes klasiskajā ģimnāzijā, izmēģina spēkus literatūrā – lugu rakstīšanā. No 15 – 18 gadu vecumam mācās harmoniju pie Kristiāna Gotlība Millera. 1831. gadā sāk studēt Leipcigas universitātē un paralēli apgūst kompozīciju pie Sv. Tomasa baznīcas kantora Kristiāna Teodora Vendlinga.

Darbs 20 gadu vecumā sāk strādāt par kora vadītāju Virzburgā, pēc tam kļūst par Magdeburgas opereteātra diriģentu. No 1837. līdz 1839. gadam strādā par Rīgas Pilsētas teātra mūzikas direktoru. Komponē operu *Rienci*. Bēgot no kreditoriem, kopā ar sievu Minnu Plāneri dodas bīstamā jūras braucienā uz Londonu.
1839. – 1842. g. dzīvo Parīzē, pelna iztiku ar rakstiem avīzē un citu komponistu operu pārlikumiem. Saraksta operu *Klīstošais holandietis*.
1842 – 1849. g. ir Drēzdenes galma operas diriģents. Tiek uzvestas operas *Klīstošais holandietis* un *Tanheizers*, sacerēta *Loengrīns*. Vāgners aktīvi iesaistās revolūcijā un, lai izvairītos no apcietinājuma, spiests bēgt uz Šveici.
Apmēram 10 gadus dzīvo Cīrihē. Saraksta vairākus rakstus par mākslu, piemēram, *Nākotnes māksla* (1849), *Jūdaisms mūzikā* (1850), *Opera un drāma* (1851).
Pēc tam ar Bavārijas karaļa Ludviga II atbalstu iestudē savus darbus Minhenē. 1866 – 1872. g. dzīvo Tribšenas villā pie Lucernas ezera Šveicē. Apprecas ar otro sievu F. Lista meitu Kozimu fon Bīlovu.
No 1871. gada strādā pie privātā opereteātra uzcelšanas Baireitā. Tas tiek atklāts 1876. gadā ar operas *Reinas zelts* iestudējumu. Pēdējos gadus Vāgners ar ģimeni dzīvo Baireitā, speciāli celtā villā *Wahnfried*.

Daiļrade 13 operas *Rienci, pēdējais tribūns* (1840),
Klīstošais holandietis (1841),
Tanheizers (1845),
Loengrīns (1850),
Tristāns un Izolde (1859),
Nirnbergas meistardziedoņi (1867),
Parsifāls (1882),
operu tetraloģija *Nibelungu gredzens – Reinas zelts* (1854), *Valkīra* (1856),
Zigfrīds (1877), *Dievu mijkrēslis* (1874)
citi darbi vokālais cikls *Vēzendonkas dīsmas* (1858), solodziesmas, kora dziesmas u. c.